

Warszawa, dnia 10 listopada 2017 r.

Poz. 70

**DECYZJA NR 272
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 2 listopada 2017 r.

zmieniająca decyzję w sprawie programu nauczania kursu specjalistycznego z zakresu taktyki i technik przesłuchań

Na podstawie § 54 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. poz. 877, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. W decyzji nr 217 Komendanta Głównego Policji z dnia 13 sierpnia 2010 r. w sprawie programu nauczania kursu specjalistycznego z zakresu taktyki i technik przesłuchań (Dz. Urz. KGP poz. 47) załącznik otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszej decyzji.

§ 2. Kursy specjalistyczne z zakresu taktyki i technik przesłuchań rozpoczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej decyzji prowadzi się na podstawie programu nauczania kursu specjalistycznego z zakresu taktyki i technik przesłuchań, określonego w załączniku do decyzji nr 217, o której mowa w § 1.

§ 3. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Policji

nadinsp. Jarosław SZYMCZYK

¹⁾Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. poz. 1644, z 2008 r. poz. 1116, z 2010 r. poz. 1381, z 2012 r. poz. 899, z 2014 r. poz. 1312, z 2015 r. poz. 593 oraz z 2016 r. poz. 1526.

Załącznik do decyzji nr 272
Komendanta Głównego Policji
z dnia 2 listopada 2017 r.

**PROGRAM NAUCZANIA
NA KURSIE SPECJALISTYCZNYM
Z ZAKRESU TAKTYKI
I TECHNIK PRZESŁUCHAŃ**

SPIS TREŚCI**I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO – PROGRAMOWE**

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Czas trwania kursu
6. Liczebność grupy szkoleniowej
7. Zakres tematyczny i system oceniania
8. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia
9. Forma zakończenia kursu

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO - PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny z zakresu taktyki i technik przesłuchań, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Absolwent kursu będzie przygotowany do sprawnego i skutecznego wykonywania zadań służbowych w następujących obszarach:

- 1) prowadzenie rozmowy;
- 2) przesłuchanie świadka;
- 3) przesłuchanie podejrzanego.

Realizacja ww. zadań wymaga nabycia lub doskonalenia umiejętności:

- a) o charakterze uniwersalnym:
 - komunikacja werbalna i pozawerbalna,
 - aktywne słuchanie i zapamiętywanie,
 - analizowanie, syntetyzowanie i wyciąganie wniosków,
 - elastyczne reagowanie na zmieniające się sytuacje,
 - gromadzenie informacji (tematów),
 - obserwowanie,
 - planowanie,
 - samokontrola,
 - tworzenie atmosfery zaufania,
 - zachowanie się zgodnie z zasadami etyki zawodowej policjanta,
 - rozwiązywanie sytuacji konfliktowych,
 - parafrazowanie;
- b) o charakterze zawodowym:
 - planowanie i przygotowanie rozmów i przesłuchań,
 - nawiązywanie kontaktu interpersonalnego,
 - kontrola przebiegu interakcji,
 - wnioskowanie na podstawie obserwacji osób,
 - dobieranie metod prowadzenia rozmów i przesłuchań,
 - rozpoznawanie mechanizmów obronnych,
 - rozpoznawanie symptomów nieszczerości i kłamstwa,
 - formułowanie pytań,
 - umiejętność rzetelnego dokumentowania przebiegu rozmowy i przesłuchania.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs kierowani są policjanci służby kryminalnej i śledczej. Dopuszcza się możliwość udziału w kursie funkcjonariuszy realizujących zadania z zakresu psychologii policyjnej stosowanej.

Kierowani funkcjonariusze muszą posiadać doświadczenie zawodowe w powyższych komórkach nie mniejsze niż 3 lata i nie większe niż 20 lat.

4. System prowadzenia kursu

Kurs jest prowadzony w systemie stacjonarnym.

5. Czas trwania kursu

Kurs trwa 5 dni szkoleniowych. Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w 45 minutowych jednostkach, nie powinna przekraczać 8 godzin lekcyjnych dziennie.

Przedsięwzięcia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)
Rozpoczęcie kursu, zapoznanie z regulaminami i organizacją kursu	1
Zajęcia programowe	38
Zakończenie kursu	1
Ogółem	40

Regulacja przerw powinna być dostosowana do progresji treści kształcenia, dynamiki zajęć oraz efektów pracy grupy.

6. Liczebność grupy szkoleniowej

Liczebność grupy szkoleniowej nie powinna przekraczać 16 osób.

7. Warunki niezbędne do realizacji i osiągnięcia celów kształcenia

Ze względu na treści kształcenia określone w programie oraz sposób ich realizacji wszystkie zajęcia realizuje trzech prowadzących, z których jeden jest psychologiem policyjnym.

W celu osiągnięcia celów kształcenia niezbędne jest zapewnienie niżej wymienionego wyposażenia:

L.p.	Nazwa wyposażenia	Liczba na grupę
1.	Laptop	1 szt.
2.	Projektor multimedialny	1 szt.
3.	Kamera	1 szt.
4.	Flipchart	1 szt.
5.	Arkusze papieru do flipchartu	1 szt.
6.	Pisaki	6 szt.
7.	Identyfikatory	17 szt.
8.	Papier formatu A4	1 ryza

8. Zakres tematyczny i system oceniania

L.p.	Temat	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	System oceniania
1.	Wprowadzenie do rozmów i przesłuchań	2	W trakcie kursu stosuje się dwustopniową skalę ocen z wpisem uogólnionym: zaliczono (zal.) albo nie zaliczono (nzal.)
2.	Wybrane umiejętności komunikacji	4	
3.	Rodzaje rozmów i przesłuchań	2	
4.	Umiejętność prowadzenia rozmów i przesłuchań	4	
5.	Przesłuchanie poznawcze	4	
6.	Wykrywanie nieszczerości i kłamstw	6	
7.	Przesłuchanie podejrzanego	16	
	Razem	38	

9. Forma zakończenia kursu

Warunkiem ukończenia kursu jest uzyskanie pozytywnych zaliczeń wymaganych programem. Absolwent otrzymuje świadectwo ukończenia kursu, na którym w miejscu ogólnego wyniku nauki stosuje się wpis „pozytywnym”.

II. TREŚCI KSZTAŁCENIA**TEMAT NR 1: WPROWADZENIE DO ROZMÓW I PRZESŁUCHAŃ****Cele:** Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie znał:

- cele i zasady pracy w grupie,
- możliwości wykorzystania omawianych metod prowadzenia rozmów i przesłuchań.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Cele i zasady kursu	1	pogadanka, dyskusja, praca w grupach	Omów cele, program i organizację kursu. Przeprowadź zajęcia integracyjne. Określ indywidualne cele i zasady pracy w grupie.
2. Wstęp do metod prowadzenia rozmów i przesłuchań	1	pogadanka	Przedstaw zasady taktyki i technik przesłuchań stosowane między innymi przez agentów FBI; zwróć uwagę na wykorzystanie wiedzy psychologicznej w pracy policjanta. Wskaż zakres wykorzystania omawianych metod prowadzenia rozmów i przesłuchań.

TEMAT NR 2: WYBRANE UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACJI

Cele: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- zinterpretować symptomy zachowań werbalnych i pozawerbalnych,
- uzyskać informacje od świadka,
- wskazać bariery komunikacyjne,
- określić wymogi pokoju do prowadzenia rozmów i przesłuchań,
- określić cechy skutecznego przesłuchującego,
- nawiązać kontakt interpersonalny, wykorzystując mowę ciała, proksemikę i tworzenie właściwego otoczenia dla efektywnego przeprowadzenia danej czynności.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Komunikacja werbalna i pozawerbalna	1	dyskusja, pogadanka	W oparciu o materiały dydaktyczne zwróć uwagę na przejawy komunikacji pozawerbalnej. Uporządkuj i uzupełnij wiedzę słuchaczy z zakresu komunikacji interpersonalnej.
2. Charakterystyka zachowań	1	dyskusja, ćwiczenia	Przeprowadź ćwiczenie mające na celu ocenę umiejętności spostrzegania i uzyskania informacji od świadka. W drodze dyskusji doprowadź do określenia najczęstszych błędów w porozumiewaniu się (bariery).
3. Skuteczny przesłuchujący	2	pokaz, dyskusja	Przeprowadź ćwiczenie „autodiagnozę cech osobowości słuchacza”. Zaprezentuj fragment materiału filmowego ukierunkowany na warunki przesłuchania. Wypracuj katalog pożądanых cech skutecznego przesłuchującego i warunków jakie powinien spełniać pokój do prowadzenia rozmów i przesłuchań. Podkreśl znaczenie umiejętności nawiązywania kontaktu interpersonalnego, wykorzystania mowy ciała oraz proksemiki i tworzenia przyjaznego otoczenia dla efektywnego przeprowadzenia czynności.

TEMAT NR 3: RODZAJE ROZMÓW I PRZESŁUCHAŃ

Cele: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić sposób prowadzenia rozmowy i przesłuchania z osobą szczerą lub nieszczerą,
- wskazać czynniki wpływające na różnorodność rozmów i przesłuchań,
- określić zasady rozmowy i przesłuchania świadka,
- określić zasady przesłuchania osoby podejrzanej,
- określić zasady przesłuchania podejrzanego,
- wskazać czynniki decydujące o skutecznej rozmowie i przesłuchaniu.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Prowadzenie rozmowy	1	pogadanka	Podkreśl znaczenie informacji w pracy policyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem podstawowych osobowych źródeł uzyskiwania informacji tj. świadka, podejrzanego i źródeł operacyjnych.
2. Przesłuchanie świadka i podejrzanego	1	pogadanka, ćwiczenia	Przeprowadź ćwiczenia polegające na przyjęciu informacji od obywatela, i wykorzystaniu umiejętności z zakresu nawiązania i podtrzymania kontaktu oraz stworzenia przyjaznej atmosfery.

TEMAT NR 4: UMIEJĘTNOŚĆ PROWADZENIA ROZMÓW I PRZESŁUCHAŃ

Cele: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- stosować techniki aktywnego słuchania,
- określić umiejętności dobrego i złego słuchającego,
- stosować pytania otwarte, zamknięte, „złote pytania”, pytania behawioralne oraz pytania zamykające.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Umiejętność słuchania i obserwowania	2	ćwiczenia, pogadanka, praca w grupach	Przeprowadź ćwiczenie mające na celu sprawdzenie umiejętności aktywnego i biernego słuchania. W podsumowaniu przypomnij techniki aktywnego słuchania podając przykłady i odwołując się do doświadczeń słuchaczy. Następnie w grupach przeprowadź ćwiczenie doskonalące jedną z technik aktywnego słuchania - parafrazę.
2. Pytania, jako podstawowe narzędzie rozmowy i przesłuchania	2	pogadanka, ćwiczenia	Przedstaw i omów rodzaje pytań: otwartych, zamkniętych, „złotych pytań”, pytań behawioralnych oraz pytań zamykających. W oparciu o przygotowane założenie przeprowadź ćwiczenia polegające na doskonaleniu umiejętności zadawania pytań.

TEMAT NR 5: PRZESŁUCHANIE POZNAWCZE

Cele: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać fazy przesłuchania poznawczego,
- stosować techniki usprawniające pamięć,
- przeprowadzić przesłuchanie poznawcze.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Geneza i obszary zastosowania przesłuchania poznawczego	1	pogadanka	Przedstaw genezę i obszary zastosowania przesłuchania poznawczego jako techniki przesłuchania pozwalającej wydobyć z pamięci świadka szczegóły.
2. Fazy przesłuchania poznawczego	3	ćwiczenia	Zaprezentuj fazy przesłuchania poznawczego: przywrócenie kontekstu, zmiana kolejności, zmiana perspektywy, szczegółowe odtwarzanie. Przeprowadź ćwiczenia dotyczące przesłuchania poznawczego.

TEMAT NR 6: WYKRYWANIE NIESZCZEROŚCI I KŁAMSTW

Cele: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- wskazać możliwości wykorzystania analizy behawioralnej,
- rozpoznać symptomy szczerości i nieszczerości,
- dokonać analizy zachowań osoby w celu oceny szczerości wypowiedzi,
- ustalić strategie obronne występujące u osób nieszczerych.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Analiza behawioralna	1	ćwiczenia, pogadanka, pokaz	Przedstaw zakres wykorzystania analizy behawioralnej. Przeprowadź ćwiczenie na rozpoznawanie oznak szczerości. Ćwicz umiejętność rozpoznawania symptomów nieszczerości.
2. Wskaźniki analizy zachowań	3	ćwiczenia, pogadanka, pokaz	Omów zasady analizy zachowań zwracając uwagę na symptomy nieszczerości, ustalenie niewerbalnych symptomów zachowania, szczerości wypowiedzi. W oparciu o przygotowane założenia przeprowadź ćwiczenia.
3. Strategie obronne	2	pogadanka, pokaz	Wypracuj katalog najczęściej występujących strategii obronnych u osób nieszczerych. Jako podsumowanie możesz zaprezentować materiał filmowy.

TEMAT NR 7: PRZESŁUCHANIE PODEJRZANEGO

Cele: Po zrealizowaniu tematu słuchacz będzie potrafił:

- określić etapy przesłuchania podejrzanego,
- zastosować techniki w celu uzyskania prawdziwych informacji,
- przesłuchać podejrzanego z wykorzystaniem wiedzy i umiejętności zdobytej podczas kursu.

Zagadnienia	Czas realizacji w godz. lekcyjnych	Metoda	Wskazówki do realizacji
1. Etapy przesłuchania podejrzanego	2	pogadanka	Przedstaw etapy przesłuchania podejrzanego, podkreśl znaczenie swobodnej wypowiedzi.
2. Analiza wypowiedzi	1	dyskusja, ćwiczenia	Omów analizę wypowiedzi.
3. Techniki wykorzystywane w przesłuchaniach	13	pogadanka, pokaz, ćwiczenia, symulacja	Omów techniki wykorzystywane w przesłuchaniach. Przećwicz ze słuchaczami umiejętność argumentowania. Przeprowadź pokaz przesłuchania podejrzanego lub zaprezentuj materiał filmowy. Poleć słuchaczom przeprowadzenie symulacji przesłuchania z zastosowaniem technik przesłuchania w celu otrzymania prawdziwych informacji. Dokonaj oceny aktywności słuchaczy związanej z realizacją ćwiczenia (zal/nzal).